

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

Aika 14.02.2024 16:00 - 17:48

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	McCarron Francis	puheenjohtaja	
	Hälinen Ville	I varapuheenjohtaja	Saapui asiantuntijaesittelyn aikana klo 16.13.
	Sorsa Tuomas	II varapuheenjohtaja	
	Viinikka Anneli	jäsen	
	Sairomaa Tomi	jäsen	
	Lindroos Mikko	jäsen	
	Nikkilä Ville	jäsen	
	Rantanen Ida	jäsen	
	Tuomi Maarit	jäsen	
	Lampinen Minna	kaupunginhallituksen edustaja	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Helminen Juha	suunnittelujohtaja, esittelijä	
	Lastikka Mika	kaupungininsinööri, esittelijä	
	Palomäki Johanna	kaupunginarkkitehti, asiantuntija	asiantuntijaesittely keskustavisiosta klo 16.05-17.14
	Tommila Miia-Liina	asiantuntija, Uusi Kaupunki Kollektiivi	asiantuntijaesittely keskustavisiosta klo 16.05-17.14

Lindroos Katja	asiantuntija, Uusi Kaupunki Kollektiivi	asiantuntijaesittely keskustavisiosta klo 16.05-17.14
Uotila Risto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	

Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Kastehelmi Minerva jäsen	

Kaupunkiympäristölautakunnan puolesta

Francis McCarron Risto Uotila

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tuomas Sorsa Anneli Viinikka

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 20.02.2024

Risto Uotila
hallintopäällikkö

§	Otsikko	Sivu
§ 15	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 16	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 17	Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, kaupunkiympäristölautakunnan sitovuustason poikkeama	6
§ 18	Asemakaavan muutosehdotus A-2839 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-19, Kasvikuja 7, Villähde	8
§ 19	Lahden kaupungin omistamien peltojen vuokraamisessa noudatettavat linjaukset vuosille 2024 – 2029	13
§ 20	Nastolan kuntoportaiden puistosuunnitelma	18
§ 21	Rakokiventien katusuunnitelman hyväksyminen	22
§ 22	Sipurantien ja Savontien välisen jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnitelma	27
§ 23	Työohjelmamuutos 1 / 2024	29
§ 24	Tiedoksi merkittävät asiat	31
§ 25	Muut asiat	33

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 15

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

nro 2

§ 16

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin
II varapuheenjohtaja Tuomas Sorsa ja jäsen Anneli Viinikka.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 17

Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, kaupunkiympäristölautakunnan sitovuustason poikkeama

98/02.00.01.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho p. 040 595 4543

Kaupungininsinööri Mika Lastikka p. 050 638 91

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee tiedokseen julkisen käyttöomaisuuden investointimenon poikkeaman tilinpäätöksessä 2023 sekä esittää poikkeaman hyväksyntää kaupunginhallitukselle.

Lisäksi lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle poikkeaman hyväksyntää.

Perusteluosa

Kaupunkiympäristön palvelualueen sitovat määrärahat vuodelle 2023 on päätetty kaupunginvaltuuston 28.11.2022 § 127 hyväksymässä talousarviossa.

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisen sitovuustason poikkeama oli:

Julkinen käyttöomaisuus

Investointimenon ylitys 1 362 527 euroa.

Ylitys on muodostunut kahdesta pääsystä. Kivimaan koulun liikunta-alueen rakentamisen aikaiset lisä- ja muutostyöt ylittivät alkuperäisen kustannusarvion. Lisäksi julkisen käyttöomaisuuden kustannusten ennustamisessa on jäänyt huomioimatta oman henkilökunnan rakennuttamiskulut, jotka on kirjattu projekteille vuoden 2023 lopussa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: KH-valmistelua varten: Konsernipalvelut/talouspalvelut

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 18

Asemakaavan muutosehdotus A-2839 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-19, Kasvikuja 7, Villähde

1431/10.02.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluinsinööri Riina Puusaari p. 044 790 9508

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaavan muutosehdotuksen A-2839 sekä tonttijaon muutosehdotuksen M-24-19 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2839, jolla muodostuu Lahden kaupungin Villähden (34.) kaupunginosan korttelin 32 tontti 9 sekä siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen M-24-19.”

Perusteluosa

Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 32 tonttia 5 ja katualuetta (Kasvikuja) koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2839 (Kasvikuja 7) sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-24-19.

Asemakaavan muutos tehdään yksityisen maanomistajan hakemuksesta. Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa osa Kasvikujan katualueesta osaksi rakennettua pientalotonttia, jonka pihajärjestelyt ovat osittain lainvoimaisen asemakaavan katualueella. Samalla tarkistetaan kaavamuutosalueen kaavamääräykset.

Kaavamuutoksella ei ole suoraa kytköstä Lahden kaupunkistrategiaan (KV 14.3.2022 § 35). Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022 (KV 5.9.2022 § 86) mukaisesti kaava vaalii kulttuuriympäristön arvoja.

Asemakaavalla muodostuu korttelin 32 tontti 9. Tontin käyttötarkoitus on asuinpienalojen alue (AO) ja sen rakennusoikeus on 300 m². Suurin sallittu kerroskorkeus on 1u3/4. Tontin reunoille on osoitettu istutettavaa aluetta (is). Tonttiliittymä on Kasvikujalle. Tontin länsiosaan on osoitettu maanalaisille johdoille varattu alue. Tontille on osoitettu julkisivumääräys (ju) ja meluntorjuntaa koskeva määräys (dBA). Lisäksi kaavassa on määrätty pohjaveden suojelusta (pv-1). Asemakaavaehdotuksessa on jätetty 25 m² suuruinen alue katualuetta tontin lounaisnurkkaan, tonttiliittymän kohdalle. Tällä ratkaisulla halutaan varmistaa, että suurten ajoneuvojen, kuten jäteautojen, on mahdollista kääntyä peruuttaen Kasvikujalla, kun varaus kadun päässä olevalle kääntöpaikalle poistetaan.

Lähtötiedot

Suunnittelualue sijaitsee Erstaalla, Villähteen kaupunginosassa. Alue rajautuu Kasvikujan katualueeseen, viereisiin pientalotontteihin sekä asemakaavoittamattomaan alueeseen. Suunnittelualan pinta-ala on noin

0,16 ha. Kaavamuutosalueella sijaitseva asuinrakennus on valmistunut vuonna 1957 ja sisäpihalla oleva talousrakennus vuonna 1999. Tontilla on myös kaksi muuta rakennelmaa, joiden valmistumisajankohdat eivät ole tiedossa. Suunnittelualue on Nastolan kulttuuriympäristöselvityksessä arvotettu osaksi Riikin ja Konnilan kulttuurimaisemaa. Suunnittelualue on vt 12 melualueella.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta. Lisäksi alue kuuluu kaupunkialuerajaukseen, jolla on osoitettu ne kaupunki- ja taajama-alueet, joita eheytetään. Alue on pohjaveden muodostumisaluetta.

Lahden yleiskaavassa suunnittelualue on asuinalueita. Alue on lisäksi osa Salpausselkää sekä pohjaveden muodostumisaluetta.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on erillispientalojen (AO) korttelialuetta. Tontille on osoitettu rakennusoikeutta 300 m². Korttelin kerrokorkeudeksi on määrätty 1½.

Vaikutusten arviointi

Asemakaavan muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta rakennettuun ympäristöön tai liikenteeseen. Alueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä on ohjattu julkisivumääräyksellä. Kaavamuutoksessa on huomioitu alueen sijainti melualueella sekä pohjaveden suojeleminen.

Tarkempi vaikutusten arviointi on selostettu kaavaselostuksen kohdassa 5.4.

Vuorovaikutus kaavaa valmistellessa

Asemakaavatyön vireille tulosta on ilmoitettu 4.3.2021 julkaistussa Lahden kaupungin vuoden 2021 kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on julkaistu kaavaluonnoksen kuulemisen yhteydessä 8.6.–21.6.2023.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin kolme lausuntoa. Mielipiteitä ei saatu. Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä. Lausuntojen perusteella asemakaavan julkisivumääräystä on muutettu ja kaavaan on lisätty melumääräys.

Tonttijako

Asemakaavan yhteydessä tehdään tonttijaon muutos M-24-19 korttelin 32 tontille 5.

Kaavan laatimisesta perittävät maksut

Asemakaavan muutoksen ja tonttijaon muutoksen laatimisesta peritään hakijalta hakemusajankohdan mukaisesti voimassa olleen taksan perusteella 2300 euroa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kyla: kuulutus, ote pöytäkirjasta hakijalle [REDACTED],
kirje+kuulutus osallisille, kh

Kh: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, ote

pöytäkirjasta sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto
Hämeen ELY-keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:
kuulutus Hämeen ELY-keskus,
kuulutus+kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
kuulutus+kartta Päijät-Hämeen liitto,
kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 1 A-2839 Kaavaehdotuskartta
- 2 A-2839 Kaavaselostus ja seurantalomake
- 3 A-2839 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- 4 A-2839 Tonttijakokartta M-24-19
- 5 A-2839 Luonnosvaiheen lausunnot
- 6 A-2839 Asemakaavahakemus

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 19

Lahden kaupungin omistamien peltojen vuokraamisessa noudatettavat linjaukset vuosille 2024 - 2029

673/10.00.02.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Maankäyttöinsinööri Jouni Lehto p. 0400 959 790

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Lautakunta hyväksyy "Lahden kaupungin omistamien peltojen vuokraamisessa noudatettavat linjaukset vuosina 2024–2029" -asiakirjan.

Perusteluosa

Lahden kaupungilla oli loppuvuonna 2023 noin 575 hehtaaria peltoja vuokrattuna ulkopuoliseen viljely- tai laidunkäyttöön 32 sopimusosapuolen kanssa. Pelloista noin 550 hehtaaria sijaitsee kaupungin alueella ja loput noin 25 hehtaaria Hollolan ja Sysmän kunnissa. Pääosa kaupungin alueen pelloista sijaitsee asemakaava-alueiden ulkopuolella. Kaupunki ei itse harjoita omistamiensa peltojen viljelyä tai laiduntamista. Vuokratulot olivat noin 110 000 euroa vuonna 2023. Pääosa peltojen vuokrasopimuksista päättyi vuoden 2023 loppuun mennessä.

Edellisen kerran tekninen ja ympäristölautakunta linjasi 10.11.2020 § 149 peltojen vuokraamisedot vuosille 2021–2023. Ehtojen perusteella

maankäyttö uusi 31.12.2020 päättyneet sopimukset kolmeksi vuodeksi sekä jatkoi sopimuskauden aikana päättyneet sopimukset päättymään 31.12.2023 sekä teki muutaman uuden vuokrasopimuksen maanostoista saaduille peltolohkoille.

Lahden kaupunki on sitoutunut vuonna 2023 päivitetystä kaupunginhallituksen hyväksymässä ilmasto-ohjelmassa kaupungin omistamien turvepeltojen ennallistamiseen. Nykyiset soiden turvekerrokset ovat muodostuneet tuhansien vuosien kuluessa ja toimivat merkittävänä hiilen varastoina. Soiden kasvillisuus sitoo ilmakehästä hiilidioksidia rakenteisiinsa ja toimintaansa. Viljelyskäyttöön ojitettujen soiden päästöjä kasvattavat useasti toistuvat maanmuokkaukset ja lannoitus, jotka edelleen lisäävät turpeen hapellisuutta ja mikrobeille saatavilla olevien ravinteiden määrää. Turvepellot tuottavatkin noin 60 % maatalouden kasvihuonekaasupäästöistä Suomessa, vaikka ne peittävät vain 10 % maamme peltopinta-alasta. Yksi hehtaari turvepeltoa viljalla tuottaa vuodessa suunnilleen saman verran kasvihuonekaasupäästöjä kuin 16 henkilöautoa. Koska hehtaarikohtaiset päästöt ovat suuret ja ihmisen toiminnasta riippuvaiset, turvemaiden viljelyyn vaikuttavilla toimilla saatavat päästövähennyksetkin voivat olla merkittäviä, nopeita ja pitkäkestoisia. Kaupungilla oli vuonna 2023 arviosta noin 12 hehtaaria ennallistettavissa olevia turvepeltoja vuokralla, joiden vuotuinen vuokratuotto oli noin 2 000 euroa. Jatkossa kaupunki vuokraa turvepeltoja erityisistä syistä tapauskohtaisesti harkiten.

Kaupunki piti 25.9.2023 tilaisuuden vuokraviljelijöille. Tilaisuudessa keskusteltiin mm. maisemapelloista, peltojen viljelykunnosta, peltojen vuokrahinnoista, pellonreunojen puustosta, ekologisesta kompensaatiosta, turvepelloista ja sopimuskauden pituudesta. Keskustelutilaisuudessa vuokraviljelijät esittivät toiveen, että pellon vuokrahintoja tarkistettaisiin

vertaamalla niitä keskimääräisiin vuokrahintoihin Päijät-Hämeessä. Lisäksi vuokrasopimuksiin toivottiin tarkennusta pellonreunoilla kasvavan viljelyä haittaavan puuston poistamisesta.

ProAgria seuraa vuosittain pinta-alaltaan suurimpien viljelykasvien tuotannon kannattavuutta. Kasvintuotannon toteutuneet taloudelliset tulokset vuodelta 2022 ja lasketut tulokset vuodelle 2023 vaihtelevat äärilaidasta toiseen. Tällä hetkellä eletään poikkeuksellisen suurta kustannusten ja sadon hintojen muutosten aikaa. ProAgrian tilaston mukaan vuoden 2022 yleisimpien viljelykasvien taloudellinen tulos oli noin 350 euroa hehtaarilta voitollinen, vuonna 2023 menttiin saman verran miinukselle. ProAgrian mukaan vuoden 2022 tulosta voidaan pitää hyvin poikkeuksellisenä, jollaista ei ole nähty aiemmin eikä välttämättä nähdä pitkään aikaan. Sadon hinnat nousivat ennätyslukemiin ja kustannusten korkein hintapiikki ei ollut vielä ehtinyt realisoitua tiloilla.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan toteutus kaudelle 2023–2027 käynnistyi vaiheittain 1.1.2023. Poliitiikan toteutuksessa korostuvat erityisesti ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen, eläinten hyvinvointi sekä uusien viljelijöiden saaminen alalle. Viljelijöiden tulotason ylläpitäminen, maaseudun kehittäminen ja riskienhallinnan kehittäminen ovat myös uudistuksen painopisteitä.

Kaupunkisuunnittelu esittää, että vuosille 2024–2029 tehdään uudet peltojen vuokraamisen linjaukset mm. seuraavilla ehdoilla:

Kaupunki jatkaa peltojen vuokraamista pääsääntöisesti nykyisille vuokralaisille edellisen kolmen vuoden sopimuskauden sijaan viideksi vuodeksi 31.12.2029 päättyvillä sopimuksilla. Sopimuskauden aikana tehtävät vuokrasopimukset päättyvät myös 31.12.2029.

Kaupunki vuokraa pellot ensisijaisesti maatalousyrittäjille, jonka käyttöön vuokrattavat pellot sijaintinsa ja muiden ominaisuuksiensa puolesta parhaiten soveltuvat, ja joka hyväksyy kaupungin vuokrausehdot. Kaupungille tulevien uusien peltojen vuokraamisessa ovat etusijalla ne vuokralaiset, joiden kaupungilta vuokraamien peltojen pinta-ala on pienentynyt. Lisäksi vuokralaisen valinnassa otetaan huomioon vuokralaisen työllistämisvaikutus.

Kaupunkisuunnittelu esittää, että kaupungin vuokraamien tukikelpoisten peltojen vuokrat ovat:

Pinta-ala	Salaojitettu	Salaojittamaton
> 5,0 ha	370 €/ha	210 €/ha
3,0 - 5,0 ha	345 €/ha	185 €/ha
1,0 – 2,9 ha	290 €/ha	160 €/ha
< 1,0 ha	265 €/ha	135 €/ha

Tukikelpoisten peltojen vuokrahinta on kuitenkin minimissään 130 €/ha.

Tukikelpoisten peltojen vuokrahintojen pitäminen entisenä on perustelua, koska maataloudella on takana useampia huonoja vuosia. Maatalouden tulot eli tuottajahinnat sekä maataloustuet ovat laskeneet ja vastaavasti tuotantopanosten hinnat ovat nousseet. Luonnonvarakeskuksen maa- ja puutarhatalous -palvelun tilaston mukaan Päijät-Hämeessä maatalousmaan keskivuokra oli 220 euroa hehtaarilta vuonna 2022. Kaupungin vuokraamien peltojen keskivuokra oli noin 190 euroa hehtaarilta vuonna 2023. Kaupungin vuokraamien peltojen keskivuokra on em. Päijät-

Hämeen maatalousmaan keskivuokraa pienempi, koska kaupungin vuokraamat peltolohkot ovat keskikooltaan pieniä ja pääosin avo-ojitettuja.

Mikäli peltojen vuokrahinta pidetään keskihintaa korkeammalla, ei viljelijöillä ole varaa panostaa tuotantoon, joka käytännössä johtaa peltojen viljelyskunnon heikkenemiseen ja samalla peltojen arvon laskemiseen.

Vuokrien kohtuullisena pitämisellä taataan kaupungin omistamien peltojen säilyminen viljelys- ja tukikelpoisina sekä vuokralaisten tasapuolinen kohtelu niin valinnan kuin sopimusmenettelynkin osalta. Lisäksi vuokrien kohtuullisena pitämisellä tuetaan lähiruoan tuottamista.

Kaupunkisuunnittelu tarkistaa edelleen voimassa olevat peltojen vuokrasopimukset vuosittain satokausien välissä ja tarvittaessa kaupunki voi ottaa peltoja tai osia niistä omaan käyttöönsä esim. asemakaavan toteuttamista varten. Lisäksi linjausten tavoitteena on mm. kaupungin omistamien peltojen säilyminen viljelys- ja tukikelpoisina sekä vuokralaisten tasapuolinen kohtelu niin valinnan kuin sopimusmenettelynkin osalta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Kaupungin omistamien peltojen vuokraviljelijät

Liitteet

7 Pellonvuokraus linjaukset 2024-2029

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 20

Nastolan kuntoportaiden puistosuunnitelma

1080/10.03.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluhortonomi Anniina Saimakoski p. 044 482 0578

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Nastolan kuntoportaiden puistosuunnitelman (2023-19-101-P).

Perusteluosa

Suunnittelualue sijaitsee Nastolan kirkonkylässä, rajoittuen Kukkastien ja Venetien väliseen jyrkkään pohjoisrinteeseen. Alue on maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (MARY) ja alueelle on tehty kulttuuriympäristöselvitys vuonna 2020. Suunnittelussa on erityisesti otettu huomioon alueen maisemalliset arvot ja portaiden linjaus on suunniteltu siten, että maastoon tehtäisiin mahdollisimman vähän muutoksia ja rinteiden komea mäntyvaltainen puusto säilyisi.

Kuntoportaiden rakentamisesta on tehty valtuustoaloite vuonna 2020, jossa esitettiin tavoitteena edistää liikkumista, muodostaa turvallinen

porrasyhteys koululaisille ja alueen asukkaille ja siten parantaa rinteeseen yläpäässä sijaitsevan linja-autopysäkin saavutettavuutta.

Puistosuunnitelman sisältö

Portaat ovat sovitettu maastoon siten, että ne ovat koko matkalta nykyisen maanpinnan tason yläpuolella, kuitenkin siten, ettei korkeero maanpintaan ole liian suuri. Portaat on suunniteltu 2,5 m leveiksi, ja niiden arvioitu kokonaispituus on noin 42 m. Portaissa on yksi välitasanne sekä yksi kivituhkapintainen alue, ennen viimeistä nousuosuutta Kukkastien linja-autopysäkillä. Tämä tarkoittaa, että portaissa on yhteensä kolme nousuosuutta, joista kahdella lyhyemmällä osuudella on 11 ja 27 askelmaa ja pisimmällä osuudella 76 askelmaa.

Portaat toteutetaan tummanruskeiksi maalatuista teräselementeistä ja askelmat tehdään sinkityillä teräsritilöillä. Kaiteiden ylä- ja käsijohteisiin asennetaan puiset kaidepuut, jolloin kaiteesta on miellyttävä pitää kiinni ja portaiden ilme pehmenee. Yläjohteeseen asennetaan valaistus upotettuna. Kukkastien pysäkin odotustilan rinteeseen puoleiselle reunalle asennetaan kaide.

Portaiden alapäähän ja kivituhkapintaiselle tasanteelle asennetaan penkkejä ja roska-astiat. Ulkoilureitin ja Venetien välinen nykyinen siltarakenne poistetaan ja korvataan kivituhkapintaisella käytävällä. Ulkoilureitin varteen asennetaan huomiokyltit varoittamaan risteävästä kulkuyhteydestä portaille.

Nykyinen puusto säilytetään pääosin ja pintamaa pyritään säilyttämään koskemattomana mahdollisimman laajalti. Vaurioituneet alueet ennallistetaan rakentamisesta syntyneillä kaivumailla, jolla edistetään kiertotalouden periaatetta ja hiilineutraalia rakentamistapaa.

Suunnitelmassa on esitetty viitteellisenä kulkuyhteyksien järjestely Kukkastiellä, joka on ELY-keskuksen hallinnoima maantie. Portaat on suunniteltu toteutettavaksi Kukkastien pysäkille saakka, ja samalla voidaan parantaa pysäkin ja sen kulkuyhteyksien käyttöturvallisuutta. Pysäkin odotustila ja sinne johtava kulkuyhteys levennetään n. 2,5 m leveäksi ja pysäkille johtava suojatie siirretään n. 10 m itään. Samalla muutetaan Kukkastien ylittävä suojatieyhteys 5,2 m leveäksi kavennetuksi suojatieksi, jolloin pystytään toteuttamaan turvallinen kulkuyhteys, mikä kuitenkin mahdollistaa linja-auton ja henkilöauton kohtaamisen.

Kuntoportaiden arvioidut toteuttamiskustannukset ovat 318 200 €, sisältäen suunnittelun ja rakentamisen. Kukkastien liikenneturvallisuutta ja portaiden käytettävyyttä parantavien toimien kustannuksiksi on arvioitu n. 70.000 euroa.

Nastolan kuntoportaiden puistosuunnitelma toteuttaa Lahden kaupungin strategiaa:

- Lahti on hiilineutraali 2025
- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Lasten ja nuorten terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi paranevat
- Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee

Asianosainten kuuleminen

Puistosuunnitelman luonnosta esiteltiin asukastilaisuudessa 15.6.2023 ja kohteeseen tutustuttiin paikan päällä asukkaiden kanssa.

Puistosuunnitelma oli nähtävillä 14.–27.9.2023 sekä uudelleen 18.–31.1.2024, koska portaita jatkettiin ulottumaan pidemmälle Kukkastien linja-autopysäkille saakka.

Puistosuunnitelmasta ei saapunut muistutuksia kummankaan nähtävillä olon aikana.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote: kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikka

Liitteet

- 8 Nastolan kuntoportaat, 2023-19-101-P, päivitetty asemapiirustus
- 9 Nastolan kuntoportaat, päivitetty puistosuunnitelmaselostus

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 21

Rakokiventien katusuunnitelman hyväksyminen

2320/10.03.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluinsinööri Jarkko Väyrynen p. 044 482 6670

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Rakokiventien katusuunnitelman (piirustukset 2023-28-101-K, 2023-28-102-K, 2023-28-201-K).

Perusteluosa

Kaupunkiympäristön palvelualueen rakennuttamisyksikkö on laatinut Rakokiventien katusuunnitelman Uusikylän kaupunginosaan, osana Rakokiven liikekeskuksen kehittämishanketta. Katusuunnitelman tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta, lisätä viihtyisyyttä sekä parantaa kestävien liikennemuotojen käyttämisen mahdollisuuksia. Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Rakokiventie on pääkatu, jonka varrella muun muassa asuinkerrostaloja, liiketiloja sekä koulu. Katusuunnitelma on laadittu Rakokiventielle Rakokiven liikekeskuksen alueelle välille Elementintie-Toripolku.

Suunnitelman yhteydessä ajorata kavennetaan 7,0 metriin. Katualueen pohjoisreunalle on suunniteltu eroteltu pyörätie ja jalankulku väylä, jonka yhteisleveys on 5,0 m. Pyörätie on kaksisuuntainen. Katualueen eteläreunan yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie levennetään Vasaratien ja Toripolun välillä 3,5 m, samalla levennetään mahdollisuuksien mukaan erotuskaistaa. Vasaratieltä Elementintielle ja edelleen Hamarraitille asti nykyinen väylä muutetaan jalkakäytäväksi, jonka leveys on 2,5 m. Tällä ratkaisulla säilytetään Rakokiventie 3 portaata nykyisellään.

Muurarintien ja Mestarintien välillä ajorata toteutetaan korotettuna. Korotetun osuuden molemmissa päissä on suojatiet. Itäisessä suojatiessä on erillinen pyöräilijöiden ylityspaikka. Muut suojatiet sijaitsevat Nastopolin (Vasaratie) kohdalla, jossa suojatie on varustettu keskisaarekkeella sekä Timpurintien liittymässä. Suojateitä parannetaan liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Suunnitteluosuudella on neljä linja-autopysäkkiä. Ne ovat sijoitettu suunnitteluosuuden molempiin päihin. Yksi pysäkeistä on ajoratapysäkki ja muut ovat pysäkkilevennyksiä. Pysäkit on mitoitettu yhdelle linja-autolle kerrallaan ja pysäkin leveys on 3,0 m. Kaikki pysäkit varustetaan katoksella ja roska-astialla. Odotustilan leveys on 3,0 m. Katusuunnitelman mukaisesti Rakokiventiellä ei ole jatkossa kadunvarsipysäköintiä. Pysäköinti on lähtökohtaisesti kielletty liikennemerkillä jo nykyisin.

Suunnitteluosuudelle on esitetty tilavaraukset kalusteille ja kasikasvitorneille tai -ruukuille asemapiirustuksen mukaisesti mm. torin kohdalla sekä Rakokiventien liikerakennusten korttelialuetta merkitsemään. Kasvillisuus on suunnittelussa uudistettu monimuotoisemmaksi liikekorttelien kohdalla pensaiden, perennojen, köynnösten ja puiden avulla. Rakokiventien liikekorttelialueen ulkopuolella

olevat lehmuskujanteet säilytetään ja täydennysistutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Katuvalaistus uusitaan koko suunnitteluosuudelta. Alueelle tuleva kausivalaistus toteutetaan tuleviin valaisinpylväisiin. Lisäksi saneerataan hulevesiviemäri ja vesijohto.

Suunnitellut kadut on esitetty suunnitelmapiirustuksissa piir. nrot:

2023–28–101-K Rakokiventie, asemapiirustus

2023–28–102-K Elementintie, asemapiirustus

2023–28–201-K Rakokiventie, pituusleikkaus

Asianosaisten kuuleminen:

Rakokiventien suunnitelmien luonnoksia esiteltiin asukastilaisuudessa 10.10.2023.

Katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 18.1.–31.1.2024 Palvelutori Kympissä, Rakokiven monitoimitalo Loistossa sekä kaupungin verkkosivuilla. Nähtävillä olosta jaettiin postitse tiedote Rakokiventien varrella oleville kiinteistöille ja kuulutukset julkaistiin Uusi Lahti ja Nastola - lehdistä sekä kaupungin internetsivuilla.

Katusuunnitelmista tuli nähtävillä oloaikana kaksi (2) muistutusta. Muistutukset ovat kokonaisuudessaan liitteenä, alla ydinsisältö ja vastineet.

Muistutuksessa vastustetaan yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien muuttamista liikennemerkkeillä jalkakäytäväksi välillä Hamarraitti-Vasaratie, viitaten siihen, että muutoksen myötä kiinteistölle ei voisi jatkossa ajaa pyörällä liikennesääntöjä noudattaen.

- Nykyisellään väylän leveys on n. 3 metriä, eikä siten täytä yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien tilavaatimuksia. Katusuunnitelmassa väylän leveys pysyy ennallaan ja paikoittain levenee. Väylän leventäminen yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien mittoihin olisi tarkoittanut merkittävää luiskan jyrkentämistä Rakokiventie 3 kiinteistön kohdalla. Rakokiventie 3 kiinteistölle voi ajaa pyörällä Vasaratien kautta.

Muistutuksessa vastustetaan Rakokiventie-Vasaratien risteyksen länsipuolelle istutettavaa uutta havupuuta, viitaten siihen, että näkyvyys Rakokiventielle heikentyy Vasaratieltä katsottuna.

- Tarvittavan näkyvyyden toteutuminen on tarkistettu kyseisellä kohdalla. Uusien puiden istutusmahdollisuudet ja vanhojen säilytysmahdollisuudet varmistuvat vasta rakennussuunnitelmavaiheessa.

Rakokiventie 3 kohdalla olevan syvennytaskun poistamista vastustetaan muistutuksessa, viitaten kiinteistön asiointiliikenteen vaikeutumiseen.

-Kiinteistön asiointiliikenne on mahdollista läheisen tonttikadun Vasaratien kautta.

Toisessa muistutuksessa kritisoidaan jalkakäytävän ja pyöräteiden leventämistä ajoradan leveyden kustannuksella, viitaten liikenneturvallisuuden heikentymiseen.

-Yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet levenevät suunnitelmissa ensisijaisesti ulospäin kadusta, ei kohti ajorataa. Ajoradan kavennus suhteessa sen leveyteen (uusi leveys 7,0 m) on pieni, 0,5 metriä. Ajoradan kaventamisella on ajonopeutta hidastava vaikutus ja siten rauhoittaa liikennettä. Kunnossapidon kannalta, esimerkiksi aurausten hoitamisen kannalta kaventaminen ei vaaranna liikennettä.

Muistutuksessa varoitetaan katettuihin pysäkkeihin kohdistuvasta ilkeivallasta.

Liikenneturvallisuutta tulisi muistutuksen mukaan parantaa valaistuksen parantamisella sekä asfalttipintojen uusimisella.

-Valaistus saneerataan koko suunnittelualueelta. Myös päällystys uusitaan koko suunnittelualueelta.

Itäinen kumppanuuspöytä toimitti kommentit katusuunnitelmiin 6.2.2024. Kommentit ovat kokonaisuudessaan asian oheismateriaalina.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote: asianosaiset, kaupunkitekniikka

Liitteet

- 10 Sijaintikartta
- 11 Katusuunnitelmat Rakokiventie
- 12 Muistutukset Rakokiventie

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 22

Sipurantien ja Savontien välisen jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnitelma

3246/10.03.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluinsinööri Jarkko Väyrynen p. 044 482 6670

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Sipurantien ja Savontien välisen jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnitelman (piirustus 2023–30–101-K).

Perusteluosa

Kaupunkiympäristönpalvelu alueen rakennuttamisyksikkö on laatinut Sipurantien ja Savontien väliin jalankulun ja pyöräilyväylän ja latureitin suunnitelman Viuhan kaupunginosaan. Uuden jalankulku- ja pyöräilyväylän toista puolta käytetään talviaikana latupohjana. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Suunnitelma on laadittu, koska nykytilanteessa Sipurantien ja Savontien välillä ei ole yhteyttä jalankulun ja pyöräilyn osalta.

Reitin kohdalla kulkee nykyisin sorapintainen raitti Sipurantielta uimarannalle ja nykyiselle Savontien alittavalle alikulkukäytävälle. Väylä

levennetään nykyisestä noin 5,5 metristä 8 metriin, josta talvisin latupohja vie 6 metriä jalankulun väylä 2 metriä. Väylä päällystetään suunnitelmakartassa esitetyltä pituudelta.

Koko hankkeen kustannusarvio on 185 000 € (alv 0 %)

Suunnittelualue on esitetty suunnitelmakartalla 2023-30-101-K.

Asianosaisten kuuleminen:

Suunnitelma on ollut nähtävillä 18.1.–31.1.2024 välisen ajan Palvelutori Kymässä sekä kaupungin verkkosivuilla. Nähtävillä olosta tiedottavat kuulutukset julkaistiin Uusi Lahti ja Nastola -lehdissä sekä kaupungin internetsivuilla.

Suunnitelmasta ei tullut nähtävillä oloaikana muistutuksia.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: kaupunkitekniikka

Liitteet

13 Sijaintikartta

14 Sipurantien ja Savontien välisen jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnitelma

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 23

Työohjelmamuutos 1 / 2024

595/10.03.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rakennuttamispäällikkö Jani Tuhkanen p. 050 559 4102

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää käynnistää hankkeen Valimonkatu 8:n hulevesilinja.

Perusteluosa

Möysään (Askon alueelle, Valimonkatu 8) rakennettavan kiinteistön viereen johdetaan kaupungin kuivatusvesiä mm. Mannerheiminkadulta. Ratkaisuna on toiminut painanne/oja. Osoitteen Valimonkatu 8 kiinteistö tulee rakentamaan kiinteistönsä alueella oman hulevesiputken ja samalla kaupungin hulevesiä varten tulee rakentaa viereen oma hulevesiviemäri (n 280 m) tarkastuskaivoineen. Nykyinen painanne/oja ei toimi ideaalilla tavalla ja tilan (vieressä jyrkät luiskat Mannerheiminkadulle) ahtauden sekä hulevesien poisjohtamisen parantamisen takia alueelle tulee rakentaa oma hulevesiverkosto kaupungin kustannuksella.

Suunnitelmaa edistetään alkuvuodesta 2024 kiinteistön rakennuttajan valitseman suunnittelijan toimesta, suunnitelman laatimisen kustannusarvio on 12 800 € (alv. 0 %). Hulevesiviemäri tullaan rakentamaan kiinteistön pihatöiden yhteydessä kevään 2024 aikana. Hulevesiviemärin kustannusarvio on 50 000 € (alv. 0 %).

Hanke on tarkoitus toteuttaa elinvoimahankkeisiin varatulla liikkumavaralla.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 24

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Kaupunkiympäristön palvelualueen selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta 2023.
- Lahden seudun joukkoliikennelautakunta 23.1.2024 § 3, pöytäkirjanote: Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösunnitelma 2024.
- Lahden kaupunginhallitus 5.2.2024 § 58, pöytäkirjanote: Otto-oikeuden käyttäminen kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 25.1.2024 § 4 'Osallistuminen Interreg-hankkeeseen koskien talvikävelyn ja -pyöräilyn olosuhteiden parantamista'.
- kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 17.1.–7.2.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.02.2024

§ 25

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 15, § 16, § 17, § 18, § 24, § 25

nro 2

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 19, § 22, § 23

nro 2

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 20, § 21

nro 2

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

tiedon kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\).](#)

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 2

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.

Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).